Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Illustreradt Söndagsmagasin.

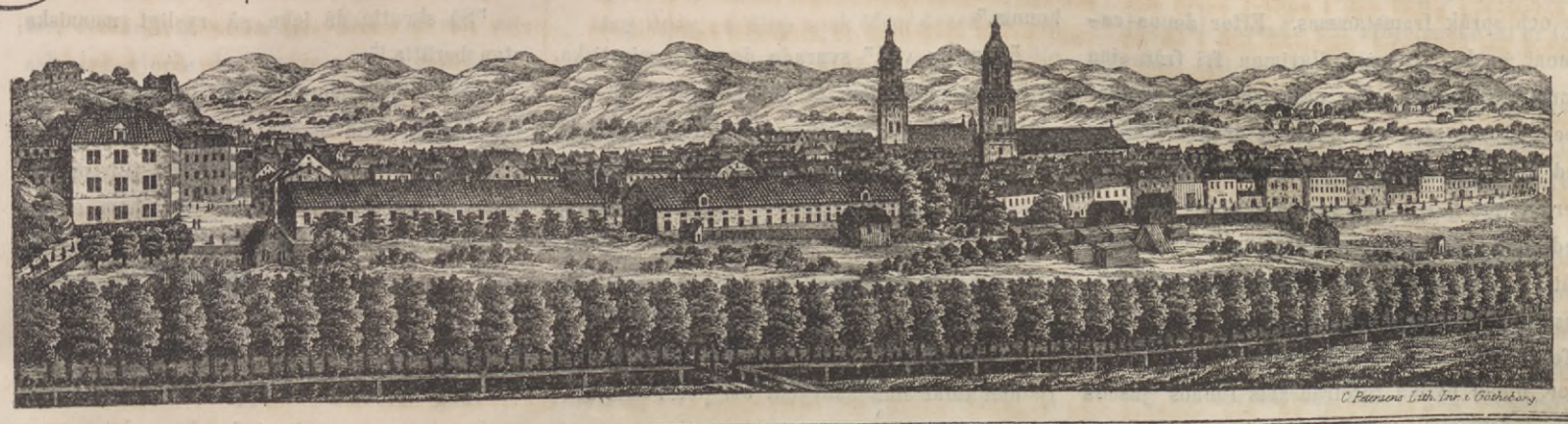

N:o 24.) Utkommer hvarje Söndag kl. 7 f. m. Götheborg d. 9 Dec. 1849. Pris för ½ år 2: 24 B:co. (III årgången

Johan Strauss.

Den 27 September buro de i Wien till grafven en hjelte, som icke förvärfvat sina lagrar på ärans fält, utan på konstens fredliga gebit, ja till och med skördat dem i dansmusikens glada rike. Våra läsare veta redan, om hvem vi tala; ty om hvilken annan kunde väl fråga vara, då man nämner Wien, dansmusik och en af de bekantaste mästare i denna del af konsten, än om *Strauss*, hofbalmusik-direktören, den i hela verlden bekanta "valskungen"? För en elakartad skarlakansfeber, som kastade sig på hjernan, dignade denna outtröttligt verksamma man, som ännu vid senaste fästmåltiden till ära för Radetzky den 24 September, verkade i spetsen för den af honom förträffligt organiserade orchestern, och hans död skall i denna del af konsten, hvilken hos honom var oupplötsligt införlifvad med hans håg och lust, blifva för Wien en oersättlig förlust.

Johan Strauss var född i Wien den 14 Mars 1804. Han idkade först bokbindare-professionen, dock fördes han redan från sin tidigaste ungdom till musiken, och genom flitig öfning bragte han det snart till en tämlig färdighet på violinen. Vid 19 års ålder upptog Lanner honom i sitt förträffligt besatte orchester, der hans öfvervägande förkärlek för danskomposition fann riklig näring. Han gjorde deruti lyckliga försök, uppträdde snart derefter med ett eget sällskap och skördade numera, samfäldt med sin förre lärare lagrar, hvilka så frikostigt utdelades åt dem båda af de lefnadslustiga Wienarna; ja han förde sitt hemmaförvärfvade beröm på konstresor, som han företog, långt bort öfver sitt fäderneslands gränsor. Men det var i synnerhet hans tallösa danskompositioner, som grundlade hans egentliga, allmänna och stora beröm, och hans förläggare, Tobias Haslinger i Wien, visste att sprida dem öfver hela Europa.

Strauss var med sin kollega Lanner, representanten för de glada Wienarnes nöjen och skaparen af den till denna höjd utbildade dansmusiken. Änskönt Strauss' arbeten icke kunne mäta sig med sin medtäflare Lanners, så äro de dock i det hela högst hänförande och fullkomligt uppfyllande sitt ändamål, ja man kan till och med kalla dem verkligt geniala.

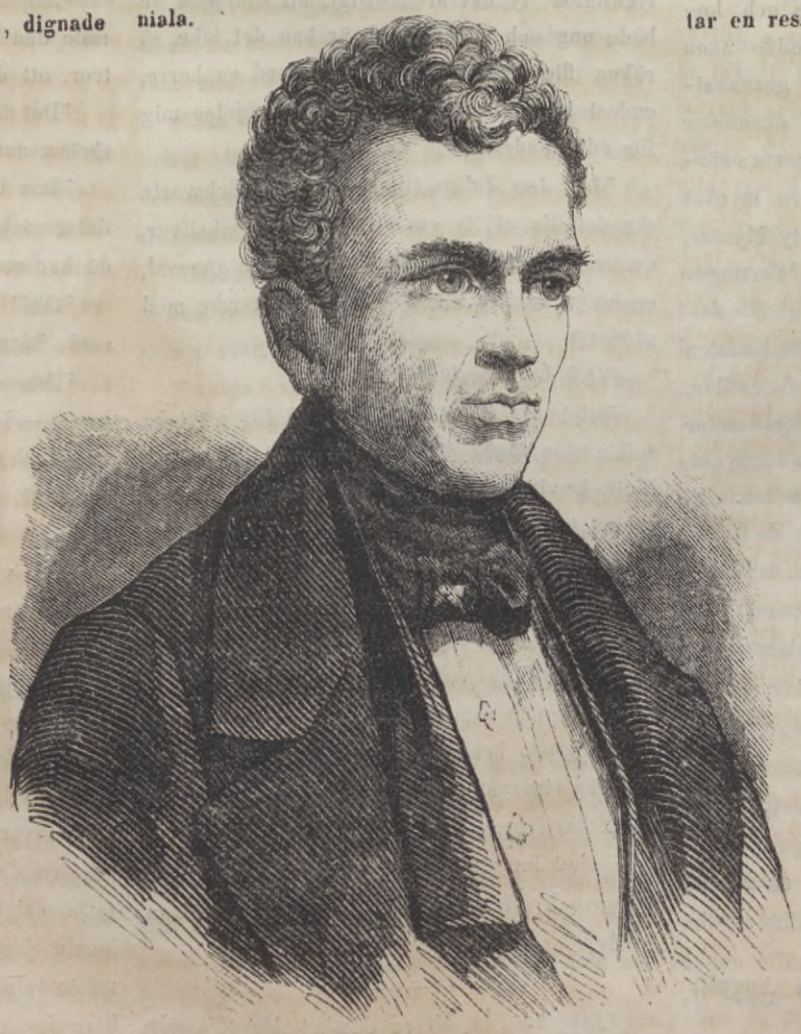

Johan Strauss.

Strauss var för sin bildade och humana personlighets skull allmänt älskad, och detta visade sig bäst vid hans ligbegängelse, som följdes af en omätlig menniskomassa, och vid anblicken af hans berömde instrument, som med förstämda strängar låg på en svart kudda på likkistan, lockades tårarne i ögonen på de goda Wienarna.

Offren i Wischnupaddas tempel.

Wischnupaddas tempel i Patna är ett af de största i Indien. Uti pelarsalarne — berättar en resande, som besökt templet — så väl som på gångarne och samlingsrummen, funno vi en mängd pilgrimer, som voro komna för att offra sina besparingar åt de feta presternas rofgirighet. Från en sådan pilgrimsfärd återvände den välmående såsom tiggare. Presterna togo från honom häst och vagn eller, om han ej har sådana, rocken från kroppen. En sådan prest sitter på marken, nästan quäfd af fettma och välmåga. En pilgrim står framför honom och bländar prestens giriga ögon med guld. Ännu förslår det ej. Större och större måste summan blifva, tills den slutligen vuxit så, att den girige presten kan anse sig nöjd. Då först börjar ceremonien. Först tvättas fötterna på pilgrimen; sedan ingnidas de med ett slags salfva och på hvarje fot läggas en Johannisblomma. Samma tvättning och insmörjande företager en liten gosse, som representerar prestens familj. Derefter bekommer pilgrimen en kruka med brun salfva, hvarmed han insmörjer prestens och gossens armar, bröst och panna. Sedan framdrager han blomsterkransar utur en påse, somliga gjor-

da af dödsblommor, andra af jasmin, rikligt utsirade med silfverglitter. Dessa kastar han öfver prestens hufvud och armar, hvarvid böner och språk framstammas. Efter denna ceremoni är den fromme pilgrimen fri från sina penningar, sina skänker och, om han är rättroende, från sina synder, och drager derifrån med lättadt hjerta och pung. Det är en jämmer att se, huru trasiga, afmagrade hustrur, med uthungrade barn på armen bära sitt sista mått ris såsom offer åt templen. Äfven kokosnötter och blommor frambäras ofta såsom offer af de fattigare. Säljare af heliga blommor, bland hvilka företrädesvis funnos jasmin och dödsblomster, sitta på trapporna och utbreda sina varor.

De två anonymerna.

(Forts. fr. föreg. N:r).

I början af September månad vandrade dessa två vänner en afton till Dorns, Theodor med nya kläder och stöflor, Hugo med sin gamla, väl konserverade drägt; han mottog icke mera än det högst nödvändiga af sin väns godhet.

Endast Lovise och hennes broder Julius voro hemma, fadren och Augusta voro på komedien; man gaf denna afton ett nytt stycke, "Solformörkelsen," af den anonyma förtattarn.

Julius Dorn var kandidatus juris och kopist i räntkammaren; men han bodde ännu hemma i fadrens hus och tillbragte gerna sina aftnar i sin kära familjkrets; af denna var Augusta den käraste, han saknade hennes närvaro denna afton, och var derföre mycket glad vid att se Hugo komma med, ty Mynter, sade han, är ett minus besök, han borttager också Lovise.

Augusta isynnerhet var vid hemkomsten outtömlig i beröm öfver den nya vaudevillen. "Var icke den hymnen, som afsjöngs under förmörkelsen, vacker far," sade hon hänryckt, "jag kommer att höra den hela natten. Ni måste se den nästa gång alle. En hel hop menniskor hafva skockat sig samman i "Kongens Have" för att se förmörkelsen, och der föregå de mest komiska scener i hela verlden, och midt under detta löjliga förekomma de vackert rörande, högtidliga sångerna. Det är just så, som jag tycker om det; Gud gifve att jag endast kunde få veta, hvem författaren är."

"Om du fick se honom Augusta, så blefve du visst förälskad i honom," sade Julius skrattande.

"Ja det blef jag bestämdt," sade Augusta sin ifver.

Alla skrattade.

"Det skall jag icke glömma att underrätta honom om, i fall jag en gång upptäcker honom."

"Som du vill," svarade den enthusiastiska. "Denna slags kärlek blyges jag icke för."

"Men om det nu är ett fruntimmer, Augusta! De hafva blifvit förbanskadt benägna på att skrifva i nyare tider."

"Ja! då skall hon blifva min väninna, antingen hon vill eller ej."

"Nej, är det ett fruntimmer," sade Julius, "så måste Schwarz göra sin kur för henne; ty han talar lika hänryckt om poësi som Augusta."

Sällskapet hade kommit i ett upprymdt lynne; till och med den allvarsamme Hugo hade blifvit munter. "Låt det vara sagdt," sade han, "om det är ett fruntimmer, skall hon blifva min inklination, och är det en herre, så skänker ni honom er kärlek, mamsell Dorn!"

"Ja," svarade Augusta, och grep den hand, som han räckte henne, för att sluta förbundet. Julius lade sin uppå till yttermera visso, och justitierådet fröjdade sig öfver dessa upptåg.

"För att Julius icke skall blifva svartsjuk, skall jag gifva honom anvisning på min gamla anonyma välgörerska," sade Theodor, "kanske hon då af pur nyfikenhet uppsnokar henne för mig. Men du, Augusta, är dock lyckligast; ty det är möjligt, att din poet är både ung och vacker, och är han det icke, så räkna flickorna icke så noga med en herre, endast han är snillrik. Men Gud hjelpe mig för eder andra."

"Ja!" tog Julius till ordet, "med Schwartz ser det illa ut; ty om ett fruntimmer skrifver, då är hon säkert antingen ful eller gammal, en ung, vacker flicka befattar sig icke med sådant."

"Och hvarför icke?

"Oh! om icke för annat, så för att icke sudda sina täcka små fingrar med bläck. Tänk blott, Lovise, om du skulle skrifva! Du måste säkert taga på dig hvita alunskins handskar. Dessutom tror jag, att fruntimmer sällan befatta sig med att skrifva, förrän i en äldre ålder. En lång erfarenhet kan allena ersätta deras brist på vetenskaplig bildning." Man skrattade och skämtade till långt på aftonen, och Augusta berättade sedan under afklädningen för sin syster hela styckets innehåll. En Jutsk skrifvaregosse, spelad af Phister, hade i synnerhet intagit henne, hon kallade honom en Arfve och efterapade honom, så godt hon kunde.

"Jag har begått en dumhet, Hugo!" sade Theodor, då han, några dagar senare, kom hem från en promenad, "men jag har haft kostliga upptåg."

"Så skratta då icke så rysligt menniska, utan berätta!"

"Jag gick i morse ut till kastellet, som du vet, för att låna några kollegier af Lassen. Han hade gått ut, men hade sagt till uppasserskan, att han skulle komma hem om en half timma. Jag beslutade då att taga en liten promenad i "Grönningen" så länge; der kunne jag möjligtvis stöta på honom vid hemgåendet."

"Jag trafvade då upp och ned med mitt prydliga sidenparaply i handen, det samma jag fick på min födelsedag af justisrådet. Det var många svarta skyar på himlen. Slutligen fick jag ögonen på tvänne gamla damer, som suto på en bänk i djupt samtal. Den ena hade tagit hatten af och höll den i handen; hon hade ingen mössa på hufvudet, som var betäckt med grått, kortklippt hår. Det originella hos henne drog mig till dem, jag valde min promenad bakom dem, och hörde följande samtal:

"Ja! tag du som jag säger, 50 kampfertsdroppar i afton; drick dig så sedan en kopp varmt öl med socker och peppar uti, och bädda väl ner dig, så skall du få se, att du kommer att svetta och förkylningen går öfver."

"Jag är alls icke van vid medicin," svarade den andra, som hade hatten på," och jag tror, att de lefva längst, som ingen förtär."

"Det är en dålig tro du har, Else Kathrine, medicinen har frälst lifvet på många."

"Den har också slagit många ihjäl, men det är icke underligt, att du försvarar den, du har en sådan gammal kärlek till doktorer."

"Oh!" svarade den barhufvade, med en suck, "den har länge sedan fördunstat."

"Hm — gammal kärlek rostar icke så snart, —"

"Kallar du 40 år snart? Gud, hvad här är qualmigt, vi få starkt åskväder, det kan du lita på."

"Då vill jag gå hem; ty att blifva våt, kunde väl ej heller vara någon god medicin för förkylning. Vill du icke följa med?"

"Nej jag vill ännu vänta litet på pigan; jag sände henne till Tullkammaren med en läda som skulle med ångbåten."

"Hon blef ensam; jag betviflade icke, att det ju var min välgörerska, hade hon icke älskat en doktor och såg hon icke ut till att fatta originella ideer. Hennes krumpna hand kunde just frambringa en sådan skrift. Jag måste tala med henne; men jag visste icke huru jag skulle inleda ett samtal."

"Gud bevare mig, Thedodor, hkuuru nne du nu falla på —"

"Oh! gör nu icke så många omständigheter, det är icke så farligt. Det var min ensak; jag gjorde en lång promenad och fick en lång näsa."

"Den hade du förtjent."

"Det vet du åtminstone icke ännu. Det började falla några stora regndroppar. Der sänder himlen dig ett tillfälle, tänkte jag och slog upp mitt paraply. Jag gick bort till henne och höll paraplyet öfver hennes hufvud med dessa ord: Får jag taga mig friheten att skydda er?"

"Åh! — skrek hon så häftigt, att jag sprang tre steg åt sidan — Ni krossar mig!"

"Gud bevars, min fru, med mitt lätta paraply?"

"Jag är ingen fru, jag är mamsell."

"Jag ber om förlåtelse."

En stark åskknall dånade genom luften.

"Oh! sade hon, det lättade, jag är så beklämd under åskväder."

"Det ser ut att komma en regnskur, får jag icke beledsaga mamsell hem?"

"Tack skall herren ha, pigan dröjer så länge och jag törs icke gå ensam, men paraplyt tål jag icke; det kan herrn hålla öfver sig sjelf, jag tål icke något på hufvudet, knapt min hatt."

Emellertid satte hon dock hatten på och reste sig. Jag slog mitt paraply samman, tackade Gud, att jag icke hade mina bästa kläder på, och böd henne min arm.

"Hvar bor mamsell?"

"I "Klostertrædet." Ah! det var en lång marsch, men jag hade sagt A; jag måste säga B. Vi begåfvo oss då på vägen nedåt stora "Kongensgade," och det gick en stund, men så kom det en bonde åkande emot oss med ett lass potäter, hvilka han utböd med hög röst. Min dame ryckte mig i armen och och drog mig, innan jag kunne fatta mig, med sig in i en tvärgata, så att smutsen sprutade oss upp om benen. Min Gud, skrek hon, såg ni då icke, att hästarne ville skena? Den arma mannen! han faller af och krossas."

"Gudbevars, hästarne gingo fot för fot."

"Ja, men jag såg, att de spetsade öronen, och så högt som han satt, den arma man."

"Gud gifve att en åskknall måtte lätta henne," tänkte jag och det kom verkligen också en.

Mannen åkte i största mak förbi tvärgatan; vi vandrade åter ut och fortsatte vår väg till "Hallandsaas." Nu var ju intet rimligare än att gå genom "Östergade" och "Vimmelskiftet;" jag styrde också kursen i denna rigtning, men hon hindrade mig. "Nej, icke i den trånga gatan, hvarest är så mycken rörelse, sade hon, jag går alltid genom "Gothersgaden" och "Landemærket," — det är breda och luftiga gator."

Jag drog en djup suck öfver denna omväg; men ödet befriade mig ifrån den. Då vi ville gå in i Gothersgatan, fick hon öga på en trupp soldater, som gingo på vakt. "Nej, vi måste dock gå öfver Östergade, sade hon, ser ni soldaterna, deras gevär kunne vara laddade."

"Det är mycket sannolikt, svarade jag."

"Då vi kommo in på Östergade, började det blåsa upp till en ny skur, men icke starkt. Vi måste nu traska midt i gatan, då hon fruktade, att det skulle blåsa ned takpannor, och hennes fruktan för dessa var ännu större än för hästarne. — Det halp icke, att jag förestälde henne, att man var säkrast tätt invid husen, "nej, der är mera qualmigt, sade hon, der är jag mera rädd."

Slutligen kommo vi då till hennes boning. Jag bad mycket höfligt, att få gå med upp ett ögonblick, för att pusta ut.

"Ja, med förnöjelse," svarade hon, och jag fördes upp på ett trefligt och renligt rum, hvarest en liten mops med ett mässinghalsband skälde oss till mötes. Vi togo plats. Nu var turen hos mig att blifva beklämd.

"Får jag fråga, hvem jag haft äran beledsaga?"

"Magdalena Hög."

"Åh! sade jag, då är ni säkert den ungdomsvänninna, hvarom min fader, doktorn, talade med så mycken enthusiasm?"

"Skulle ni vara hans son?" Ja han var också blond, men något fylligare; han hade det också rätt godt i mina föräldrars hus; de studerande äro annars satta på knapp ranson."

"Men så finnes ibland välgörande andar, hvilka räcka dem en hjelpsam hand. Ni har säkert varit en intim väninna till min far?"

"Åh ja! vi hade ju ett godt öga till hvarandra, och hade han icke kommit i den olyckan, att få det barnet med dansösen, så" —

Nej," sade jag, glömmande mig, "Doktor Mynter har alldrig haft något barn med en dansös."

"Doctor Mynter! hvem talar om honom? det var en helt annan jag mente, och det skulle vara mera passande, min herre, att nämna ert namn, förrän ni börjar att examinera en."

"Ursäkta mig," sade jag, med uppriktig ånger, "orsaken till mina frågor är den, att jag har emottagit ett hemligt understöd från någon, som kallar sig en gammal väninna af min fader," jag måste säga väninna. "Ert namn och godmodiga utseende bragte mig att gissa på er."

"Nej, sade hon med en suck, jag är det sannerligen icke, jag har icke mera än det nödtorftiga. Men jag tycker om er — skulle ni blifva nödställd — så — några styfver kunde jag väl anskaffa till afhjelpande af er förlägenhet. Ni vet nu, hvart jag bor."

Jag grep rörd hennes hand, jag ville kyssa den, men den var för motbjudande, jag tryckte den blott. Mopsen blef rasande öfver denna dumdristighet.

"Gud välsigne er, sade jag, jag hoppas, att jag icke skall komma att begagna er godhet, men min tacksamhet skall vara lika stor."

Jag tog nu ett hjertligt afsked, hon följde mig till dörren, och sade: "jag tackar ödmjukast för ert besvär med en gammal sjuklig menniska; akta er nu i trappan, det är möjligt, att det kan finnas något bristfälligt steg, och gå för Guds skull icke genom de trånga gatorna. Ni kan vara öfvertygad, att det kommer att spörjas en olycka efter denna storm."

"Nå, du har då användt denna föremiddag väl," sade Hugo, "Du fick alltså inga föreläsningar?"

"Nej, du kan då väl tänka, att jag glömde allt för att få upptäcka min Anonymus."

"Jag vet icke, hvartill det skall gagna dig?"

"Ja! Först är det pinsamt för mig att icke kunna yppa min tacksamhet, och för det andra, ville jag rådgöra med denna min vän."

"Nå, och hvarom?"

"Ser du! jag tror nu säkert, att det är en kapitalist, kanske kunde han finna det lika så förnuftigt, om han lånte mig några penningar på en gång, för att köpa en landtegendom, som att använda dem på studeringar. Jag är icke dertill nog skicklig, tycker jag, och sedan är det så svårt om brödstycken. Men tänk dig, på landet, hvilket idylliskt lif skulle icke Lovise och jag föra!"

"O! Gud hjelpe mig för dig," sade Hugo "huru litet dock menniskorna känna sig sjelfva. Du och din Lovise äro lika väl skickade att sköta ett landtbruk, som en liten Zeptyr att drifva en väderquarn." —

Några dagar efter denna händelse kom åter ett bref från hr. anonymus; det innehöll 20 Riksdaler och följande ord:

"En väninna har underrättat mig om er otidiga nyfikenhet för att upptäcka min person, och det misshagar mig. Jag vill derför härigenom försäkra er, att alla undersökningar angående mig skola blifva fruktlösa, och att ni förolämpar mig. Om ni deremot vill förhålla er stilla och flitigt, så skall ni dagen efter, då ni tagit er examen, mottaga ett besök af er

Anonymus." (Forts.)

Öfverfarten till Nordamerika.

I.

Vi hade knapt afrest från Düsseldorf, då stormen med snö och hagel blef så svår, att vi måste gå för ankar i midten af Rhen och ligga stilla några timmar. Jag hade afrest från Mainz med en ångbåt, tillhörig ett sällskap i Düsseldorf, på hvilken passagerarnes behandling var rätt god; men om jag en gång till skulle göra denna tur, så ville jag häldre gå med en ångbåt af Nederländska sällskapets, då utvandrare till Amerika icke på en sådan betala något för öfvervigt. Jag vill så fort som möjligt gå öfver mitt vistande i Rotterdam och Havre, för att hinna till hufvudsaken, sjöresan.

Det första intryck, som Rotterdams renlighet och nätthet gjorde på mig, var mycket gunstigt. Under mitt åtta dagars vistande derstädes förlorade sig dock min entusiasm för

En mjölkflicka i Rotterdam.

Matrosbal i Havre.

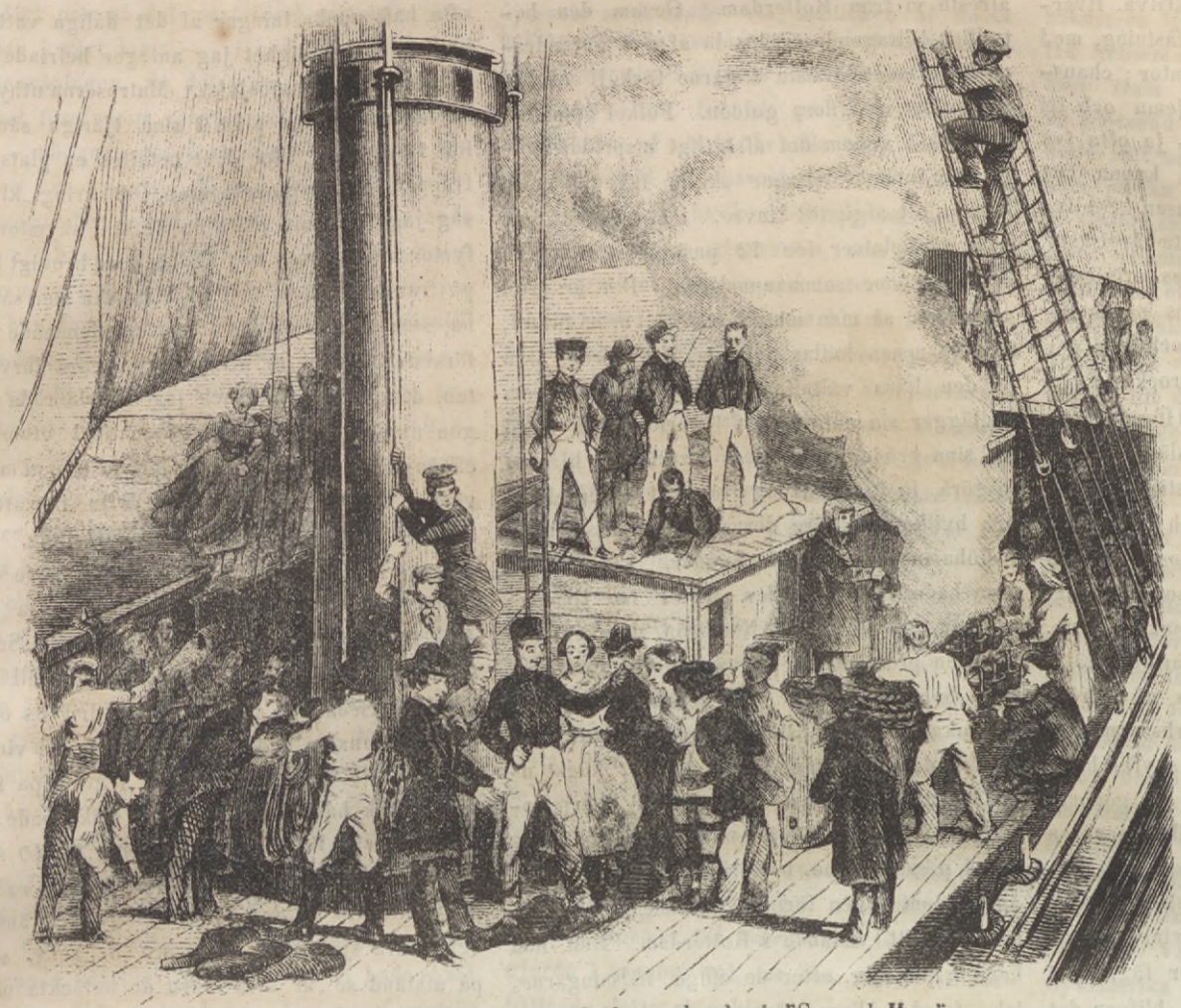

Utdelning af skinkor och fläsk om bord på "Samuel Hop."

renligheten något; åtminstone erböd det värdshus, som jag bebodde, hartill tillräckliga grunder, och det tycktes mig, att den Holländska renligheten mera var en ytterlig skurmani än grundlig snygghet. Jag bodde vid en gata, hvarest det ena offentliga, danshuset stötte in till det andra, hvaribland många voro ytterst eleganta och försedda med utmärkta orchestrar, men åter andra eländiga baracker, hvarest endast ett positiv lät höra sina hesa toner. Alla dessa hus hafva inga dörrar åt gatan, utan blott förhängen, på hvilka alla höga och högsta potentater äro afbildade, och efter hvilka också husen hafva sina namn, hvilket för öfrigt är ganska passande, all den stund dessa harmlösa förlustelseställen dyrka sina sanna skyddspatroner i de krönta hufvuderna. Under mitt vistande i Rotterdam promenerade jag mycket i dess omgifning; den har något

En skeppsbal om bord på "Samuel Hop."

egendomligt, som är svårt att beskrifva. Hvarje landthus omgifves, liksom en fästning, med vatten, träd, buskar och praktplantor; chausseen, belagd med tegelsten, är jemn och fri för damm; från denna för en — ja ofta två broar, som ligga på rullar och kunna lätt skjutas fram och tillbaka, in i husen. Sjelfva husen äro alla bygda i den största hårpiskstil, men som här har något alldeles originellt. Öfverhufvud är Holland hårpiskans sanna fädernesland; här blef den först och med den största förkärlek utbildad, det barockaste tyg uppstod nämligen der, hvarest det förmälde sig med det kinesiska. Öfverallt förklämda, förkortade och tvingade — ingenstädes lugna fria linier —! Allt är svarfvad och konstgjord från husens takås till trädgårdssängarne med huxbomsinfattningar. Ofta förekom det mig, som stode jag i ett storartadt leksaksmagasin. Horisonten begränsas af vatten, ängar och präktiga trädgrupper, fälten upplifvas af talrika hjordar, brokiga kor och alltid verksamma väderquarnar, med en för det mesta skyfull himmel, hvilken solen endast då och då genombryter, men som också då åstadkommer en utmärkt förtrollande effekt. Trädens och ängarnes präktiga och djupa grönska, fläckvis belyst af den mellan skyar frambrytande solen, strålar och speglar sig i underbar fägring i de talrika vattnen. — Men knapt blifver det möjligt att uppfatta denna glänsande bild, förrän den försvinner, och likt de förbifarande bilderna af en *laterna magica* uppdyka snart nya glanspunkter än här än der. På chausseerna bemärker man högst sällan något åkdon, endast små med hundar förspända kärror; all transport sker på vattnet och på ett mycket originellt sätt. Bak i fartyget befinner sig nämligen en ring, hvarigenom man sticker en stång, hvarmed en man eller qvinna, som gå längs stranden, framskjuter det; framför går någon, som medelst en stång undanskjuter broarne, som föra från ögarne till stranden. En hufvudplåga i Rotterdam är mäklare, som för hvarje steg hänga sig fast vid den resande. Värdshusmäklarne komma ofta halfva dagsresor ångbåtarne tillmötes, för att värfva de främmande för sina värdshus. Köper man det allraringaste uti en bod, så springer straxt en af dessa fördömda rottor efter en och begär sitt mäklararfvode. En köpman, med hvilken jag talade om detta ofog, försäkrade mig, att han kunde lemna alla varor tio procent billigare, om han icke hade denna besvärliga svärm att besolda. Till denna köpman förde jag också under de sista dagarne omkring 80 utvandrare, för att få dem skyddade mot det prejande mäklarepacket. Då jag besteg ångfartyget för att afgå, bragte mig en bodbetjent från denna köpman en låda fina cigarrer med tillönskan af en lycklig resa. Således hade jag slutligen sjelf blifvit mäklare.

Ändtligen den 1 April kl. 6 om morgonen afreste vi från Rotterdam. Genom den betydligt tilltagande trängseln af nya utvandrare hade man de sista dagarne förhöjt öfverfartspriset med flera gulden. Folket uppeldades också genom det afsigtligt utspridda ryktet, att inom tio dagar skulle ingen ångbåt komma att afgå till Havre. På en ångbåt, som hade sängplatser för 72 passagerare, blefvo 360 personer sammanpackade. Det är synd och skam, så man umgås med det arma folket; men skammen hvilar icke på agenterna, utan på den kära vältaliga Tyska nationen, som nedlägger sin entusiasm i theorier, obekymrad om sina bröder, som med förtvifladе hjertan lösgöra, ja lösrycka sig från sitt fädernehem, och hvilka man före deras afresa misshandlar i sjöhamnarne värre än hundar. Vid vår afresa hade vi godt väder. Efter tre timmars segling, kommo vi i Nordsjön, hvilken här hvarken pressenterar sig vacker eller storartad. Sjön började svalla, och genast inställde sig sjösjukan. Skeppets slingringar uppväcker dock mindre denna sjukdom än de korta, högst obehagliga stötar, som upprepas för hvarje rotation af hjulen. Då jag något såg mig ikring bland passagerarne, bemärkte jag äfven min agent, som dagen förut betalt mig godtgörelsen för mitt vistande i Rotterdam. Den fina herren bad mig, efter de öfliga hälsningarne, icke förråda hans närvaro på ångfartyget; sannoligt fruktade han, att af de uppretade passagerarne blifva kastad öfver bord. Klockan 10 utdelades the, kött och bröd, och det i rikligt mått; äfvenså klockan 4. Det var vid denna tid, som man led minst af sjösjukan, då hvar och en, som ännu kunde krypa, sökte under ofantlig trängsel att få tag i sin andel. Härvid hade jag tyvärr tillfälle att lära känna bedrägligheten af ryktet om Tysk godhjertenhet, i det de starkare och friska obarmhertigt tillbakastötte de svaga och sjuka, och de stackars quinnorna, hvilka alls icke kunde lemna kajutan, fingo blifva tomhändta. Efter solens nedgång blef det svidande kallt; det började snöga och regna. Såsom ett sparsamt skydd utsträcktes ett segel öfver fördäcket. Efter kl. 9 blef vinden ännu häftigare och piskade utan afbrott snö och sjövatten öfver de genomvåta, af köld darrande passagerarne. Det var en verklig jämmer att se, huru menniskorna liksom får stodo sammanstufvade omkring ångröret. De flesta voro sjösjuka, och den ena kunde icke undvika den andra, då de ytterst stående alltid gjorde utrymmet omkring ångröret beständigt trängre.

Under denna pinofulla natt sökte jag först något skydd i en räddningsbåt, som hängde fast vid däcket; men derifrån fördrefs jag snart af det inträngande sjövattnet. Sedan begaf jag mig till den yttersta ändan af däcket, och försökte här att hänga mig fast vid ett nedhängande tåg, och röra mig så mycket som dess längd tillät. I Rotterdam hade jag ofta haft uppkastningar af det dåliga vattnet, hvilken omständighet jag antager befriade mig hela resan från sjösjuka. Matroserna uthyrde för denna natt en plats i sina tjäriga sängar för 10 francs; lika dyrt betaltes en plats på trappan till kaptenskajutan. Omkring kl. 3 såg jag från min plats de första skymten af fyrtornen i Dover och Calais, med brokigt ljus på franska kusten, och på engelska med sådana, som med bestämda afbrott uppflammade och försvunno. Det är ett ganska farligt farvatten, denna Nordsjön, och jag vill icke råda någon utvandrare att göra denna fart utom på en ångbåt; ett segelfartyg blifver ofta af motvindar hindrat hela veckor i detta farvatten, och de flesta fartyg gå här förlorade. En passagerare på Samuel Hop — så hette det skepp, hvarpå jag tillryggalade min resa till Amerika — berättade mig, att han i Sept. förra året inskeppat sig för att segla till Amerika. Sedan de i sex veckor, drifvits omkring i Canalen, under ständig storm och vindstilla, måste de utan mast och segel löpa in i en engelsk hamn, der han åter inskeppade sig för återresan till Havre. Omkring kl. 10 sågo vi den franska kusten, hvars närhet redan upptäckts vid åsynen af en mängd vilda änder och andra sjöfoglar. Der äro kritberg, som på afstånd se ut som voro de betäckta med snö. De stupa lodrät ned i vattnet och hafvet har i dem ingräft alla slags hålor och groteska figurer. Vi foro mycket långsamt emot land. Då och då öpnade klipporna sig och vi kunde kasta en blick in i landet, hvarest ögat fröjdades af vänliga småstäder, snygga skeppsvarf, slott och enstaka bondhus. Slutligen sågo vi också det länge efterlängtade fyrtornet vid Havre. För det dåliga vädrets skull hade vi användt fem timmars längre tid än vi egentligen skulle, och måste nu, då vi ankommo i ebbtiden, åter ligga 5 timmar på redden. Havre sjelf ligger för lågt, för att från sjösidan erbjuda någon storartad anblick; men sedd uppifrån fyrtornet, presenterar den sig rätt fördelaktigt; isynnerhet är bugten, hvarvid den ligger, ovanligt förtjusande. Vi kastade ankar vid tullkammaren, och det dröjde ännu fulla två timmar innan våra effecter blifvit högst ytligt visiterade. Jag kunde icke underlåta, att före mitt aflägsnande fråga den omnämnde agenten, om han hade sett, huru passagerarne tillbragt natten om bord på ångbåten, och om han icke trodde, att många af quinnorna och barnen hade ådragit sig en förkylning för lifstiden? Till svar visade han mig ett mycket förnämt och likgiltigt ansigte.

— Jag begaf mig jemte tre unga Tyskar, med hvilka jag under vägen hade gjort närmare bekantskap, till ett af de värdshus, som äro inrättade till mottaganda af utvandrare, och der vi redan förefunno omkring 300 vid ett välbesatt taffel. För 2 franks om dagen tillfredsställes här de lekamliga behofven full-

ständigt och på det mest förekommande sätt; fugten i vårt logis — vi hade hyrt ett rum i bottenvåningen, då det i de öfra våningarne endast förefunnos sängplatser bland främmande — nödgade oss dock andra dagen att söka ett annat logis. Af en bekant blefvo vi rekommenderade till en polsk jude, som sade oss, att han väl sjelf icke hade något ledigt rum mera i sitt hus, men ville inlogera oss två hus derifrån i ett hvilket väl utantill icke hade det bästa utseende, men som innantill var så mycket bättre inrättadt. Vi begåfvo oss dit — antalet af och den påfallande prydligheten hos den qvinliga tjenarepersonalen, en besynnerlig blandning af helgonbilder och erotiska framställningar, hvarmed våra rum voro dekorerade, frapperade oss. En piccola beledsagad af dans och stoj, som snart läto sig höra från undervåningen, gjorde min förmodan till visshet. Sedan jag hade medel mina kamrater mina betraktelser härötver, begaf jag mig till deras två bröder, hvilka voro inlogerade i det nästgränsande rummet, för att äfven göra dem bekanta med den obehagliga upptäckten, och taga en af dem med till en noggrannare rekognossering af terrängen. Vi trefvade länge omkring i den mörka gången, tills vi slutligen funno en dörr, vid hvars öppnande det blef oss klart, att vi hade råkat in på en äkta matroskrog. En mera smutsig och trasig samling än de här dansande, Negrer och Mulatter, har jag i mitt lif aldrig sett; framför alla utmärkte sig bland de gräsliga dansarne en mastlång Neger; han sprang såsom rasande omkring i sin trasiga kostym, och lät vid sina galna vändningar den svarta naturkostymen komma i dagen genom de söndriga byxorna. Vid hvarje annan tid hade denna neger-hjörndans hos mig väckt mycket löje, men i vårt närvarande läge, var det mindre nöjsamt för mig och mina kamrater, hvarföre vi genast smögo tillbaka till våra rum. Hvad var att göra? Natten hade inbrutit; de andra hade sina koffertar hos sig, hvarföre en utflyttning icke var att tänka på, äfven förekom det oss helt och hållet oklokt, att bland så många misstänkta personer visa den ringaste grad af fruktan. Vår dörrlås var bristfällig. Vi lade våra vapen till hands och tröstade oss med den tanken, att fönstren vette åt gatan och att våra nödrop i värsta fall icke skulle blifva obemärkta. En utomordentlig trötthet bragte oss snart i sömn. Omkring kl. 1 om natten väcktes vi väl af stojet af de borttågande gästerna, annars störde sig icke vår sömn, som varade till full dager. Då jag trefvade mig ned för trappan i den becksvarta gången, för att liqvidera min räkning, hörde jag qvidandet af många barnröster, och såg vid öppnandet af en dörr, från hvars rum ljudet kom, en mängd barnbäddar och vid pass 10 fruntimmer, inbegripna med att mata de hungriga barnen med gröt. Jag intogs af det djupaste medlidande vid anblicken af dessa beklagansvärda varelser, så väl stora som små. Huru stor måste icke moderskärleken vara hos dessa olyckliga, för att på detta sätt köpa möjligheten af att få behålla sina barn[hos sig, då likväl hittebarnshuset står öppet för dem alla. Men hvilken förhoppning kan man väl bygga på en generation, som redan med modersmjölken insuger alla laster!

Imellertid hade sängarne blifvit uppslagna på "Samuel Hop" och jag föredrog att tillbringa nätterna om bord under mitt härvarande vistande. Men mina tre bekanta inlogerade sig i "Hvita Björnen," som med godt samvete kan rekommenderas till hvar och en främmande. Derstädes köpte jag ock det för min resa nödvändiga vinet.

På en promenad i nejden af Havre hade jag tillfälle att observera, huru långt det franska åkerbruket står tillbaka för det tyska. Bönderna begagna ännu en plog, som är stor och tung som en vagn, förspänd med 4—5 hästar, och till hvars styrande erfordras tvänne kar'ar. Med detta monstrum af plog uträtta de icke mera, än en bonde hos oss med den enkla, förspänd med två hästar. Den franska regeringen, som årligen använder så betydande summor till åkerbrukets förbättrande, gjorde i sanning väl, om den allraförst förbättrade detta så enkla åkerredskap.

Nu ännu några anmärkningar öfver inköpet af viktualier för öfverfarten. Agenterna hafva i detta afseende en särskild ifver att rikligen förse de utvandrande med allting, derföre att de sjelfva drifva handel med lefnadsmedel, täcken, kokkärl o. s. v. För 60 fr. försåg jag mig med alla förnödenheter, till och med anskaffade jag mig en madrass af sjögräs och nödiga kokkärl, och hade mat för fyra man; vår öfverfart kunde ju möjligtvis i stället för 3 veckor komma att vara i 3 månader. Sedan en del af folket, som skulle göra öfverfarten med "Samuel Hop" hade blifvit kallade till agenten och af dem mycket diktatoriskt utfordrats "godtgörelse" för de sednaste här tillbragte dagarne, gjordes slutligen första påskdagen anstalter till afresan. Det dröjde ännu några timmar, innan vi kommo i de sista dockorne. Här lågo vi stilla, och gendarmeriet kom ombord för att visitera våra pass; men detta var endast för syns skull, ty de visiterande stodo fram på fartyget vid den ena uppgången och besågo mycket gravitetiskt deras pass, som dermed voro försedda; medan agenten stod vid motsatta ändan af skeppet, hvars trappa der var borttagen, och drog de passlösa upp med ett tåg mot en godtgörelse af 5 fr. Efter slutet på denna komedi måste vi alla upp på däck, och det blef noga eftersett i de undra rummen, om någon gömt sig der. Den gendarm, som hade detta uppdrag förbisåg en fattig sate, som hade hukat sig ned i ett hörn bakom en förrådskista, men af en hårdhjertad Schweizare drogs den förbryllade stackarn fram ur sitt gömställe. En ångbåt blef nu placerad framför vårt skepp, hvilket på detta sätt bogserades omkring fyra sjömil. Vi hade nästan vindstiltje och förlorade icke hela nästföljande dagen fyrtornen vid Havre ur sigte. Samuel Hop var, enligt sakkunnigas påstående, ett af de största och mest renommerade snällseglare, rummen för passagerarne voro höga och behörigen försedda med luftbål, så att det ständigt — då vi lemnat hamnen — herskade ren luft i desamma. Det var 360 personer om bord. Vår kapten — Bunker är hans namn — uppförde sig på hela öfverresan som en högst rättskaffens, vänlig, för allas väl omsorgsfull man. Han, äfvensom hela skeppsmanskapet, tillhörde nykterhetsföreningen, hvarföre matroserna endast fingo the och kaffe som drycksvaror. Kaptenen har en årlig lön af 10,000 dollars, utom andelen, som tillkommer honom för transporten. För öfrigt hvilar också på honom en öfvarmåttan stor ansvarighet, och han måste njuta obegränsadt förtroende, ty hundratusentals dollars rulla årligen mellan hans händer; derjemte måste han vara lika dugtig sjöman som förståndig köpman. Vårt skepp hade hemtat bomull i Sydamerika och afsatt denna i Havre. Skeppet har 1000 läster drägtighet, hvarje läst till 2000 ℔; under en tidrymd af sex månader gå dessa affärer, passagerare-afgiften inberäknad, till högst betydliga summor. Deremot äro utgifterna mycket betydande: Tåg- och segelbehör kosta ensamt öfver 12,000 dollars och måste förnyas hvart tredje år. Till vår passagerarekår hade nära nog alla Tyska landtdomare bidragit med understöd; fjerdedelen af summan var konskriberad.

(Fortsättning).

Novembermoder.

Riktbrocherade sidentyger fasonerat med kransar eller blomsterbuketter äro nu öfvermåttan omtyckta; de användas till aftondrägt i halftoalett. Rikdomen af dessa fabrikater gör hvarje prydnad och tillsättning på kläderna öfverflödig. De hafva vanligen fyrkantigt skurna och framtill låga lif, eller äro de framtill öppna vid lifvet, derunder bäres chemisett, hvilken ofvantill är infattad med bandprydnader. En enklare sort klädsel göres af fasoneradt siden i redingoteform; rockarne äro antingen alldeles utan prydnader, eller blott framtill besatta med fantasiknappar med smala band eller spetsar.

Merino-, Satine de Laine- och alla enkla drägter för promenad och negligé blifva utan undantag

gjorda med mycket höga och trånga utsittande lif och för det mesta utstyrda med fantasiknappar.

Kassavaikas upptagas allt mer. För morgonen äro de vanligen af samma tyg som klädningen; för elegant klädsel blifva de ofta gjorda af sammet; för theatern bär man dem af sammet med hermelin, besatta med band och spetsar.

Snitten på matelets liknar shawlformen, d. ä. de gå fram- och baktill ut i en spets. Våra modebilder framställa

Promenadklädsel. Venstra damens klädning är af rik Schillertaft i grått och neglikrödt, rocken utan falbalader, dock mycket vid. Den är gjord efter redingotesnitten, framtill öppen och den öppna delen besatt med fantasiknappar. Lifvet är högt och enkelt, ärmarne, som icke gå helt och hållet ned till handleden, äro nedantill öppna och hafva musslins underärmar. Mantillen är af rödt och hvitt glaceradt siden, besatt med smala fransar af samma färg. Hatten har klädningens hufvudfärg och bäres med en liten slöja af Brüssel-spetsar, som faller ned baktill. Handskarne äro ljusgula.

Damen till höger bär en klädning och pardessus af röd damast. Klädningens kjortel är mycket vid, men utan prydnader. Pardessen, som är af medelmåttig längd, har formen af en paletot och smyger sig baktill lätt efter kroppsformen. Den är nedantill besatt med två rader svarta spetsar, som gå något öfver en half fjerdedel från hvarandra och böra vara tämligen fylliga. Pardessens ärmar äro halflånga, nedantill vida och likaledes besatta med två rader svarta spetsar. Hela underärmar af hvitt musslin, hatt af hvitt fantasicrinolin, garnerad med hvita band, liten mössa af hvitt tyll med skarlakans geraniumgrenar fulländar klädseln.

Såsom fruntimmersarbete bifoga vi i dag en flugbur, som knytes af garn N:o 34 och börjas med en kedja af 130 maskor.

Pariser Moden für November Promenadenanzüge.

Enkla N:r säljas à 8 sk. R:gs.

C. Petersens Officin, 1849.